

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΕΛΩΝ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2026–2027

A. Εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο

- Άρθρο 86 του ν. 4957/2022 (Α' 141) «Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης – Υποτροφίες».
- Υ.Α. 108990/Ζ1/8-9-2022 (Β' 4899/16-9-2022) «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης».
- Υ.Α. 41871/Ζ1/2026 (Β' 2124/9-4-2026) «Διαπίστωση του ποσού που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα» για το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027.
- Εγκύκλιος 135557/Ζ1/1-11-2022 του Υπουργείου Παιδείας για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ.

B. Γενικές διατάξεις

Εγγεγραμμένοι φοιτητές Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύνανται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον προβλέπεται η καταβολή τελών φοίτησης και εφόσον πληρούν την προϋπόθεση αριστείας και τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια του άρθρου 86 του ν. 4957/2022.

- Χρήση του δικαιώματος άπαξ:** η απαλλαγή παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.
- Υποτροφία:** δεν δικαιούνται απαλλαγής όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή (άρθρο 3 παρ. 6 της Υ.Α. 108990/Ζ1/2022).
- Πολίτες τρίτων χωρών:** δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης απαλλαγής.
- Χρόνος υποβολής:** η υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής και της εγγραφής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.
- Η οικονομική κατάσταση των υποψηφίων σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο Π.Μ.Σ.**

Γ. Προϋπόθεση αριστείας (παρ. 1 άρθρου 86)

Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης, τόσο λόγω οικονομικών όσο και λόγω κοινωνικών κριτηρίων, είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού **ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10)**, εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Άλλως, το κριτήριο εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από ίδρυμα της αλλοδαπής.

Επισημαίνεται ότι η πλήρωση της προϋπόθεσης αριστείας απαιτείται και για τους αιτούντες μερική απαλλαγή βάσει των κοινωνικών κριτηρίων της παρ. 5 του άρθρου 86 (Εγκύκλιος 135557/Ζ1/2022, παρ. 13).

Δ. Ανώτατο όριο δικαιούχων (30%)

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο **τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος**. Αν κατά τον αριθμητικό υπολογισμό προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης ως προς το φορολογητέο εισόδημα έως τη συμπλήρωση του αριθμού. Οι δικαιούχοι μερικής απαλλαγής (50%) προσμετρώνται στο όριο του 30% ως πλήρεις μονάδες

Ε. Οικονομικά κριτήρια (παρ. 4 άρθρου 86)

Για το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, σύμφωνα με την Υ.Α. 41871/Ζ1/2026 (Β' 2124/9-4-2026), το εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα ανέρχεται σε **11.700 € (100%)** και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) αυτού σε **8.190 €**.

Εφόσον πληρείται η προϋπόθεση αριστείας της παρ. 1, δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχει ο φοιτητής που πληροί, κατά περίπτωση, ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

1. **Αιτών που δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης:** ο μέσος όρος του αθροίσματος των φορολογητέων εισοδημάτων των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειάς του αιτούντος, ήτοι του ιδίου, των γονέων του —ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση— και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α' 167), **δεν υπερβαίνει τις 8.190 € (70%)**.
2. **Αιτών που έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του:** ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος **δεν υπερβαίνει τις 11.700 € (100%)**.
3. **Αιτών έγγαμος ή που έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης:** ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος και του ή της συζύγου ή συμβιούντος —ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση— **δεν υπερβαίνει τις 11.700 € (100%)**.

ΣΤ. Κοινωνικά κριτήρια – Μερική απαλλαγή κατά 50% (παρ. 5 άρθρου 86)

Αν ο αιτών την απαλλαγή **δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του** και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφανός τουλάχιστον από έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία, δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή **κατά το ήμισυ (50%)** από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος της περ. 1 της ενότητας Ε' (οικογενειακό εισόδημα) **υπερβαίνει τις 8.190 € (70%) και δεν υπερβαίνει τις 11.700 € (100%)**.

Ζ. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Ζ.1 Δικαιολογητικά που υποβάλλονται από όλους τους αιτούντες

1. **Αίτηση απαλλαγής** από τα τέλη φοίτησης, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης <https://forms.gle/V5Q1jW4ZDTPH5AUv5>.
2. **Υπεύθυνη δήλωση** μέσω του gov.gr, από την οποία να προκύπτει ότι ο αιτών **δεν έχει κάνει χρήση του δικαιώματος απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε Π.Μ.Σ. με τη διάταξη του άρθρου 86 του ν. 4957/2022** και ότι **δεν λαμβάνει υποτροφία από άλλη πηγή**.
3. **Τίτλος σπουδών α' κύκλου**. Για τη διαπίστωση της αριστείας εξετάζεται ο τίτλος σπουδών που έχει ήδη κατατεθεί με τον φάκελο εισαγωγής στο Π.Μ.Σ. Εφόσον δεν αναγράφεται αριθμητικά ο βαθμός, ο

αιτών προσκομίζει **πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας** ή άλλο πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει η αριστεία σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, προκειμένου περί τίτλων σπουδών της αλλοδαπής.

4. **Αντίγραφα των δηλώσεων Ε1 και των εκκαθαριστικών σημειωμάτων (συμπεριλαμβανομένου του εκκαθαριστικού ΕΝ.Φ.Ι.Α.)** των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών (φορολογικά έτη 2024 και 2025), ως εξής:
 - **α) Άγαμος που δεν έχει συμπληρώσει το 26ο έτος:** του συνόλου των μελών της οικογένειας (του ιδίου, των γονέων του και των αδελφών του έως 26 ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα).
 - **β) Αιτών που έχει συμπληρώσει το 26ο έτος:** του ιδίου.
 - **γ) Έγγαμος ή συμβαλλόμενος σε σύμφωνο συμβίωσης:** του ιδίου και του/της συζύγου ή συμβιούντος, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση.
 - **δ) Διαζευγμένοι γονείς:** υποβάλλεται η δήλωση Ε1 και το εκκαθαριστικό του γονέα στον οποίο ο αιτών είναι καταχωρημένος ως εξαρτώμενο μέλος, κατά την έννοια του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ή ήταν καταχωρημένος πριν υποβάλει φορολογική δήλωση αυτοτελώς.
5. **Πιστοποιητικό/ά οικογενειακής κατάστασης** από τον Δήμο στο δημοτολόγιο του οποίου είναι εγγεγραμμένα όλα τα μέλη της οικογένειας με κανονική εγγραφή, **εκδοθέν/ντα εντός των τελευταίων τριών (3) μηνών.**
6. **Πιστοποιητικό σπουδών** για τέκνα τα οποία, μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους, φοιτούν στη μέση εκπαίδευση, σε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Ελλάδας ή αναγνωρισμένο του εξωτερικού, καθώς και σε Ι.Ε.Κ., σε Κολέγια ή στο Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. Εάν πρόκειται για εκπαιδευτικό ίδρυμα χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πιστοποιητικό πρέπει να είναι θεωρημένο από το Ελληνικό Προξενείο.
7. **Διαζευκτήριο**, σε περίπτωση που ο αιτών είναι διαζευγμένος ή δηλώνει τέκνο διαζευγμένων γονέων.

Z.2 Πρόσθετα δικαιολογητικά κατά περίπτωση (κοινωνικά κριτήρια)

Πέραν των ανωτέρω, ο αιτών που δεν έχει συμπληρώσει το 26ο έτος της ηλικίας του και επικαλείται κοινωνικό κριτήριο υποβάλλει:

1. **Άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία:** ιατρική γνωμάτευση των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή απόφαση Υγειονομικής Επιτροπής του πρώην Ι.Κ.Α. ή των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.) και της Ελληνικής Αστυνομίας, για τον ίδιο ή για εξαρτώμενο μέλος του νοικοκυριού, **με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.** Τα δικαιολογητικά πρέπει να είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης και να προκύπτει από αυτά η διάρκεια της αναπηρίας.
2. **Ορφανός τουλάχιστον από έναν (1) γονέα:** ληξιαρχική πράξη θανάτου του/των αποβιωσάντος/ων γονέα/ων.
3. **Τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας:** το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης της παρ. 5 της ενότητας Z.1 και, όπου απαιτείται, τα πιστοποιητικά σπουδών της παρ. 6 για την απόδειξη της ιδιότητας.
4. **Τέκνο άγαμου γονέα:** πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης από το οποίο προκύπτει η ιδιότητα.

Η. Τρόπος και προθεσμία υποβολής

Η αίτηση και τα συνοδευτικά δικαιολογητικά υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά <https://forms.gle/V5Q1jW4ZDTPh5AUv5> , το αργότερο έως την **Τετάρτη 30 Σεπτεμβρίου 2026**.

Θ. Εξέταση των αιτήσεων – Έκδοση απόφασης

- Η εξέταση των αιτήσεων και της συνδρομής των κριτηρίων πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος σε περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ. ή από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών σε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ.
- Για την αποδοχή ή την απόρριψη κάθε αίτησης εκδίδεται **αιτιολογημένη απόφαση**, η οποία γνωστοποιείται ατομικά στον αιτούντα.
- **Ελλιπής φάκελος:** εφόσον διαπιστωθούν ελλείψεις, ο αιτών καλείται να τις θεραπεύσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας **[3] εργάσιμων ημερών** από τη σχετική ειδοποίηση. Άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας συνεπάγεται την απόρριψη της αίτησης.
- **Ενστάσεις:** κατά της απόφασης χωρεί ένσταση εντός **[3] ημερών** από τη γνωστοποίησή της, η οποία υποβάλλεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και εξετάζεται από **την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών**.

Ι. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων που συλλέγονται στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας είναι το **Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος**. Τα δεδομένα συλλέγονται αποκλειστικά για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 86 του ν. 4957/2022 (νομική βάση: άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. γ' και ε' και, ως προς τα δεδομένα υγείας, άρθρο 9 παρ. 2 στοιχ. β' και ζ' ΓΚΠΔ), τηρούνται για δύο μήνες και δεν διαβιβάζονται σε τρίτους πέραν των εκ του νόμου προβλεπομένων.

Για τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.
